

OPONENTSKÝ POSUDOK K VYMENÚVACIEMU KONANIU

DOC. PHDR. JAROSLAVA VETEŠKU, PHD.

Dňa 15.11.2017 schválila Vedecká rada PF UMB začiatok vymenúvacieho konania doc. PhDr. Jaroslava Vetešku, PhD., v odbore 1.1.9. Andragogika. Schválenie vymenúvacieho konania bolo podmienené splnením všetkých požadovaných kritérií.

Ako podklad pre spracovanie oponentského posudku slúžil aj výber 5-tich najvýznamnejších prác, ktoré ilustrujú odborné zamerania inauguranta. Predložené diela zároveň korešpondujú s konkrétnymi oblasťami výskumného bádania, doktorandskej školy, ako aj prezentovania sa na medzinárodných a domácich odborných podujatiach, ktoré uvádzame v ďalšom texte.

J. Veteška: Kompetence ve vzdělávání dospělých. Pedagogické, andragogické a sociální aspekty. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2010 (114 ohlasov).

Uvedená publikácia je primárne zameraná na teoretické východiská danej problematiky, ich aplikáciu do kurikula vzdelávania a spracovaním kompetenčného poňatia rozvoja riadenia ľudských zdrojov.

O tom že táto téma zohráva významnú úlohu v odbornom zameraní inauguranta svedčí aj to, že sa ňou zaoberal buď ako spoluriešiteľ, resp. vedúci riešiteľ v jednom medzinárodnom a v dvoch domácich výskumných projektoch. Danú tému spracoval aj v dvoch ďalších monografiách ako spoluautor, v jednej vysokoškolskej učebnici, vo viacerých zahraničných a domácich odborných časopisoch, a bola to aj jedna z tém príspevkov inauguranta na medzinárodných, resp. domácich konferenciách. Oblasť „kompetencií“ bola riešená aj v dizertačnej práci, ktorú viedol menovaný ako školiteľ. Taktiež ako vysokoškolský pedagóg vypracoval obsah predmetov „Vzdělávání a rozvoj podle kompetencí“ (1. st. štúdia) „Kompetence ve vzdělávání“ (2. st. štúdia) na FF UK v Prahe.

J. Veteška: Gerontagogika. Psychologicko-andragogická specifika edukace a aktivizace seniorů. Praha: Edice Česká a slovenská andragogická společnost, 2017 (6 ohlasov).

Problematika staroby a starnutia sa v posledných rokoch dostáva do popredia kompetentných orgánov a organizácií, minimálne v európskom kontexte. Preto toto dielo aktuálne reaguje svojim obsahom na tieto trendy, pričom za významné považujeme jednak poukázanie na interdisciplinaritu problematiky starnutia (geriatria, sociálna práca, psychológia), ale aj na bližšie aspekty, ktoré ponúka andragogika ako východzia vedná disciplína gerontagogiky.

Problematiku starnutia, staroby a najmä edukačných aspektov v tomto období, spracoval inaugurant aj v ďalšej monografii (ako spoluautor), v zahraničných vedeckých recenzovaných zborníkoch publikoval ďalšie dva príspevky a s uvedenou témou vystúpil na troch medzinárodných vedeckých konferenciách. Vedeckú školu v tomto smere rozvíjal aj ako školiteľ dvoch tém dizertačných prác. Inaugurant vypracoval aj obsah predmetu „Gerontagogika“ na UJAK v Prahe.

J. Veteška: Mediace a probace v kontextu sociální andragogiky. Praha: Wolters Kluwer, 2015 (10 ohlasov).

Uvádzané dielo poukazuje na ďalší odborný zámer autora, pričom danú tému popisuje v interdisciplinárnom kontexte, v jej teoretickom ukotvení, ale poukazuje najmä na praktickú aplikáciu týchto prístupov v oblasti sociálnej andragogiky. Explicitne uvádza autor publikovanie o danej téme na dvoch vedeckých konferenciách. Problematiku mediácie a probácie spracoval aj do obsahu predmetu, ktorý sa vyučuje na 2. stupni štúdia na UJAK v Prahe. Aktuálne ako školiteľ vedie aj dizertačnú prácu orientovanú na mediáciu v andragogickom kontexte.

J. Veteška: Přehled andragogiky. Úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých. Praha: Portál, 2016 (33 ohlasov).

Uvádzanú publikáciu hodnotíme ako jednu zo základných vysokoškolských učebníc v oblasti andragogiky, ktorej spracovanie poukazuje na širokospektrálne zameranie inauguranta, pričom v danej publikácii sa prejavila aj jeho koncepcnosť. Za podstatné informácie považujeme tie, ktoré sú zamerané na nové trendy vo vzdelávaní a učení sa dospelých. O význame danej publikácie svedčí aj to, že napriek krátkemu času od jej vydania, bolo na toto dielo zaevidovaný vyššie uvádzaný počet domácich a zahraničných ohlasov.

J. Průcha – J. Veteška: Andragogický slovník. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2014.

Autorstvo, resp. zostavenie odborného slovníka, sa týka takmer vždy renomovaných odborníkov v danej oblasti a je aj vyústením ponúkaného prehľadu danej disciplíny. Inauguranta ako spoluautor sa podieľal na prehľadnom výklade a spracovaní tých termínov, ktoré sa sústreďujú na významy spojené s andragogikou, ako aj s príbuznými odbormi. Každé takéto spracovanie je kľúčovým dielom pre daný odbor a základnú orientáciu v ňom nielen pre odbornú, ale často aj laickú verejnosť a zároveň býva aj propagáciu daného odboru.

V rámci publikačných aktivít, chceme poukázať na vysoký počet ohlasov a recenzií na výstupy inauguranta (470), pričom 34 z týchto ohlasov je registrovaných v citačných indexoch Web of Science a databáze SCOPUS.

Na základe sumarizácie diel autora konštatujeme, že jeho odborný záber v oblasti andragogiky (samozrejme okrem tém edukácie dospelých) je koncentrovaný najmä na oblasť „kompetencií“, avšak témy, ktorými sa bližšie zaoberá presahujú tento naznačený rámec, čím posúva poznatky z oblasti andragogiky aj do iných vedných disciplín. Je to napr. **sociálna práca**, nakoľko problematika probácie, mediácie, ohrozených skupín dospelých, sociálnej inklúzie - sa priamo dotýka tejto disciplíny. Ďalšou oblasťou je **psychológia**, najmä biodromálna psychológia a gerontopsychológia, ktorej poznatky sú podkladom pre riešenie viacerých andragogických tém. Autor sa taktiež zameriava na problematiku vzdelávania v oblasti **manažmentu**, či už v edukačnom prostredí, alebo aj v iných profesiách. Za dôležitú tému, ktorou sa inaugurant zaoberá, je aj oblasť **migrácie a imigrantov**, čím preukazuje reagovanie na aktuálne celospoločenské problémy a aplikuje ich prienik do andragogiky. Uvedené interdisciplinárne poňatie sa odráža aj v riešení výskumných tém domácich (českých), ale aj medzinárodných agentúr. Doc. Veteška bol zapojený do riešenia siedmich

medzinárodných projektov, z toho v dvoch bol v pozícii hlavného riešiteľa, ako aj do riešenia dvanástich domácich projektov, v troch projektoch bol v pozícii vedúceho riešiteľa.

Svoje poznatky a vedomosti zúročil aj ako vedúci školiteľ 12-tich dizertačných prác. K jeho odbornej profilácii prispeli aj pobyty na zahraničných univerzitách a inštitúciách – napr. v Španielsku, Nemecku, Fínsku, Kazachstane, Poľsku....

Dopad jeho odborných kompetencií sa neodráža len v pôsobení na jeho aktuálnom pracovisku (Ústav profesného rozvoje pracovníkov ve školství, PF UK, Praha), ale presahuje aj jeho hranice napr. tým, že je členom viacerých vedeckých rád domácich aj zahraničných fakúlt a univerzít, je členom viacerých redakčných rád odborných časopisov, členom vedeckej rady vydavateľstva Portál. Inaugurant je zakladajúcim členom a aktuálne aj predsedom Českej andragogickej spoločnosti.

Otázka do diskusie:

Kde sú hranice andragogiky?

Zdôvodnenie: V súčasnosti sa vo vedeckej komunite zdôrazňuje interdisciplinarita. Opis študijného odboru 1.1.9. Andragogika v rámci odborov Akreditačnej komisie SR uvádza explicitne to, že absolvent by mal ovládať a aplikovať aj poznatky z psychológie a sociológie, avšak ako príbuzný odbor sa uvádza len Pedagogika. Aj na základe Vášho vedeckovo-výskumného zamerania a zamerania Vašich prác vyplýva, že andragogika ponúka omnoho viac interdisciplinárnych tém a oblastí. Preto moja otázka znie – dajú sa jednoznačne vytýčiť „hranice“ andragogiky? Ktoré ďalšie vedné odbory – oblasti s ňou súvisia? Bude aj v budúcnosti stáť andragogika ako samostatná vedná disciplína? Aký je Váš názor na interdisciplinárne poňatie vedy?

Doc. PhDr. Jaromír Veteška, PhD. svojou doterajšou odbornou činnosťou, aktívnou prácou na poli vedy a výskumu, ako aj v oblasti koncipovania študijného programu Andragogiky preukázal, že je významným odborníkom v danej oblasti, preto odporúčam menovanému udelenie titulu „profesor“ v odbore 1.1.9. Andragogika.

Banská Bystrica, 6.12.2017

prof. PhDr. Soňa Kariková, PhD.
oponentka

